

ПОНЯТТЯ АБО ТЕРМІН КОРПУСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ ТА ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ КОРПУСІВ

Корпусна лінгвістика дуже молода наукова галузь, тому що вперше це поняття було використовуване в 70 роки. Цій термін було введено у зв'язку з розвитком практики створювання корпусів.

Поставанню корпусної лінгвістики йшов попереду багаторічний період застосування корпусних методів, та створювання корпусів текстів.

Корпуси у XVIII–XIX віці в більшості були представлені у вигляді словників, а той період характеризувався розвитком лексикографії.

В кінці XIX – на початку XX століття корпуси починають створюватись з ціллю проведення лінгвістичних досліджень, або – частіше наприклад, для рахунку частотності мовних одиниць.

У історії будь яких наук бувають таки події, про які дуже корисно знати не тільки представникам цієї науки. З'явлення корпусів на погляд В. А. Плунгян і є така подія. Вихована людина знає наприклад слово «словник». Слово «словник» всім відоме слово, навіть нефахівцям з мови. Зараз така людина повинна знати слово «корпус» [3, с. 10].

Лінгвістичний, або мовний, корпус текстів – це великий, представлений в машинодрукованому форматі, структурований, філологічно компетентний об'єм мовних даних, який в змозі вирішувати конкретні лінгвістичні завдання [1, с. 42].

З з'явленням комп'ютерних засобів обробки інформації з'явилися і можливості для розвитку корпусної лінгвістики, за допомогою інформаційних технологій. Пізніше з появленням та поширенням комп'ютерних технологій з'являється новий крок у розвитку корпусної лінгвістики, у форматі її зберігання, а саме її об'єми.

Сучасна лінгвістична праця частіше неможлива без перекладів текстів у електронну форму. Використання цифрових засобів дозволяє не тільки утворювати нові корпуси для вирішування актуальних питань лінгвістики, історії, соціології, та інших гуманітарних галузей, а також продовжувати життя старих корпусів, роблячи їх оцифровування та наповнювання різними примітками та анотаціями, саме поширюючи та поглиблюючи їх.

Корпусна лінгвістика не тільки дала поштовх до розвитку чисто гуманітарної науки (лінгвістики), але і відкрила нову галузь в науці, яка зараз одна з перших що лідирує по кількості досліджень.

І все ж таки що є ці корпуси? Корпус це проста річ, яка має в собі зібрання текстів, які існують на різних мовах в електронному форматі. Ми з цим в стикаємось у повсякденному житті. Зібрання текстів в електронному форматі можливо називати електронною бібліотекою. Майже всі знають такі бібліотеки. Електронні бібліотеки створюються,

щоб мі могли читати ці тексти, як тексти будь-якої бібліотеки. Корпус для цього не використовується.

Тексти, які входять у корпус не для читання. Ми можемо їх читати, але корпус утворений ні для цього. Корпус створений для того, щоб ці тексти досліджувати, але для цього потрібно зробити деякі дії. Додати необхідну інформацію, котра зазвичай на технічній мові, яка у корпусній лінгвістиці має назву розмітка або анотація. Ці зібрання текстів у електронному вигляді називаються корпусом, незалежно від об'єму.

Перший корпус з'явився у 1960 рр., у Брауновському університеті (США) У. Френсісом і Г. Кучерой. Він складався з 500 текстів об'ємом 2000 друкованих одиниць, з морфологічною та синтаксичною розміткою. Існує декілька причин створення Брауновського корпусу. В першу чергу це забезпечення системного дослідження англійських текстів, які належать до різних жанрів.

Найпопулярніший зараз є Британський національний корпус (BNC – British National Corpus), з цього прикладу утворювались більшість сучасних корпусів. Був розроблений у Оксфордському університеті, за участю Університету Ланкастер та Британської бібліотеки. Складанням цього корпусу займалися британські та норвезькі вчені, вони керувалися ціма ж принципами, що й британські вчені. Об'єм цього корпусу складає 100 млн. Слововживань та він значно більше за його попередники, на 90 % складається з письмових текстів та на 10 % з усних. Варто відмітити, що статус «національний» першим отримав власне Британський корпус. Плунгян В. А. пише, що «для британців слово «національний» позначало в першу чергу «характеризуючий британський національний варіант англійської мови» [4, с. 15].

Список використаної літератури:

1. Захаров В. П., Богданова С. Ю. Корпусная лингвистика : учебник для студентов направления «Лингвистика». – 2-е изд., перераб. и дополн. – СПб. : СПбГУ. РИО. Филологический факультет, 2013. – 148 с.
2. Грудева Е. В. Корпусная лингвистика : учеб. пособие / Е. В. Грудева. – 2-е изд., стер. – М. : ФЛИНТА, 2012. – 165 с.
3. Плунгян В. А. Зачем нужен Национальный корпус русского языка? Неформальное введение / В. А. Плунгян // Национальный корпус русского языка: 2003–2005. – М. : Индрик. – С. 6–20.
4. Плунгян В. А. Корпус как инструмент и как идеология: о некоторых уроках современной корпусной лингвистики // Русский язык в научном освещении. 2008. № 16 (2). С. 7–20.
5. Труды международной конференции «Корпусная лингвистика». СПб., 2004. – Доступно по адресу: <http://www.corpora.phil.spbu.ru/>
6. Шимкова М. Репрезентативность корпуса как лингвистическая проблема // Сборник: Труды Международной конференции MegaLing-2005: Прикладная лингвистика в поиске новых путей. СПб.: Осипов. 2005. С. 130–139. Доступно по адресу: corpus.juls.savba.sk
7. British National Corpus. [Electronic Resource]. – Way of access: <http://www.natcorp.ox.ac.uk/corpus/index.xml> – Title from the screen.

Ключові слова: корпусна лінгвістика, національний корпус, Брауновський корпус, Британський національний корпус, навчання за допомогою корпусів.

Ключевые слова: корпусная лингвистика, национальный корпус, Брауновский корпус, Британский национальный корпус, обучение с помощью корпусов.

Key words: corpus linguistics, national corpus, Brown's Corps, British National Corps, training with the help of corps.

БУБНОВ ДЕНИС ВАЛЕРІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри іноземних мов № 1*

ГУСЕЙНОВА КАМІЛА САРХАНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
викладач кафедри іноземних мов № 1*

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Робота перекладачів у сфері професійної комунікації являє собою важливу і перспективну область перекладацької діяльності в умовах глобалізації, яка має ряд особливостей, що відрізняють її від традиційної роботи перекладача в середині або навіть в кінці минулого століття. Ці особливості обумовлені, перш за все, необхідністю для перекладача в сфері професійної комунікації, з одного боку, володіти професійними компетенціями в області науки і техніки, а з іншого на високому професійному рівні володіти відповідним перекладацькими компетенціями.

Крім того, виклики часу, обумовлені, перш за все, умовами глобалізації, висувають нові вимоги до перекладу в цілому і до професійно орієнтованого перекладу особливо. На нашу думку, одним з найбільш суттєвих вимог до перекладу є необхідність здійснювати переклад не тільки «в свою сторону», тобто на рідну мову, але й «у зворотний бік» (на іноземну мову).

Останній напрям перекладу («у зворотний бік») стає все більш затребуваним для здійснення професійного спілкування, в тому числі і усного. В якості іноземної мови зазвичай виступає англійська, як загальноновизнана мова науки і бізнесу. При цьому від перекладача потрібно не тільки глибоке знання мови перекладу і мови оригіналу, але і, перш за все, навички вживання лінгвістичних структур і явищ мови перекладу (найчастіше англійської), доведеного до автоматизму. Саме такий автоматизм і відрізняє перекладача професіонала (в сфері професійної комунікації) від людини, яка піто добре знає мову.

Мабуть, однією з самих великих проблем при перекладі з української мови на англійську є вживання відовремених дієслівних форм, яких в англійській мові просто значно більше, ніж в українській,